

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2017/352 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 15. februarja 2017

o vzpostavitvi okvira za izvajanje pristaniških storitev in skupnih pravil o finančni preglednosti pristanišč

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Popolna vključitev pristanišč v nepretrgane prometne in logistične verige je potrebna za prispevanje k rasti ter učinkovitejši rabi in delovanju vseevropskega prometnega omrežja in notranjega trga. Za to so potrebne sodobne pristaniške storitve, ki prispevajo k učinkoviti rabi pristanišč, ter ugodno okolje za naložbe v razvoj pristanišč v skladu s sedanjimi in prihodnjimi prometnimi in logističnimi zahtevami.
- (2) Pristanišča prispevajo k dolgoročni konkurenčnosti evropske industrije na svetovnih trgih, obenem pa večajo dodano vrednost in število delovnih mest v vseh obalnih regijah Unije. Za reševanje izzivov, s katerimi se sooča sektor pomorskega prometa, ter za izboljšanje učinkovitosti in trajnosti prometnih in logističnih verig je nujno, da se ukrepi za upravno poenostavitev iz sporočila Komisije z dne 23. maja 2013 z naslovom „Pristanišča: gonilo rasti“ izvajajo skupaj s to uredbo.
- (3) Komisija je v svojem sporočilu z dne 3. oktobra 2012 z naslovom „Akt za enotni trg II – skupaj za novo rast“ opozorila, da je privlačnost pomorskega prometa odvisna od razpoložljivosti, učinkovitosti in zanesljivosti pristaniških storitev ter da je treba obravnavati vprašanja v zvezi s preglednostjo javnega financiranja in pristaniških pristojbin ter prizadevanji za upravno poenostavitev v pristaniščih, prav tako pa je treba pregledati omejitve, ki veljajo za izvajanje storitev v pristaniščih.

⁽¹⁾ UL C 327, 12.11.2013, str. 111.⁽²⁾ UL C 114, 15.4.2014, str. 57.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. decembra 2016 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. januarja 2017.

- (4) Z olajšanjem dostopa do trga pristaniških storitev ter uvajanjem finančne preglednosti in avtonomije pomorskih pristanišč se bosta izboljšali kakovost in učinkovitost storitev, zagotovljenih uporabnikom pristanišč, ter se bo prispevalo k ugodnejšemu okolju za naložbe v pristanišča, kar bo pomagalo zmanjšati stroške za uporabnike prevoza in pripevalo k spodbujanju prevoza po morju na kratkih razdaljah ter boljšega povezovanja pomorskega prometa z železniškim prometom, prometom po celinskih plovnih poteh in cestnim prometom.
- (5) S poenostavitvijo carinskih postopkov se lahko ustvari velika ekonomska prednost za pomorska pristanišča v smislu konkurenčnosti. Za spodbujanje poštene konkurence in zmanjšanje carinskih formalnosti je pomembno, da pristojni organi držav članic sprejmejo ustrezen in učinkovit pristop, ki temelji na tveganju. Pri tem je potrebno, da Komisija preuči potrebo po ustreznih ukrepih za zmanjšanje formalnosti pri poročanju v pomorskih pristaniščih in za preprečevanje nelojalne konkurence.
- (6) Vzpostavitev jasnega okvira s preglednimi, pravičnimi in nediskriminatornimi določbami v zvezi s financiranjem ter zaračunavanjem pristojbin za pristaniško infrastrukturo in storitve je bistvena za zagotovitev popolne skladnosti lastne poslovne strategije pristanišča in njegovih naložbenih načrtov, po potrebi pa tudi splošnega okvira nacionalne politike glede pristanišč, s pravili konkurence. Zlasti preglednost finančnih odnosov omogoča pravičen in učinkovit nadzor državne pomoči, s čimer se preprečuje izkrivljanje trga. V ta namen je bila Komisija v sklepih Sveta z dne 5. junija 2014 pozvana k preučitvi smernic o državni pomoči za pomorska pristanišča, da se zagotovi poštena konkurenca in stabilen pravni okvir za naložbe v pristanišča.
- (7) Velika večina pomorskega prometa Unije poteka prek pomorskih pristanišč vseevropskega prometnega omrežja, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Da bi se cilj te uredbe dosegel na sorazmeren način, brez nalaganja kakršnega koli nepotrebnega bremena drugim pristaniščem, bi se morala ta uredba uporabljati za pomorska pristanišča vseevropskega prometnega omrežja, od katerih ima vsako pomembno vlogo za evropski prometni sistem, bodisi ker upravlja z več kot 0,1 % skupnega tovora oziroma skupnega števila potnikov v EU ali ker izboljšuje regionalno dostopnost otoških ali obrobniških območij. Vendar pa bi ta uredba morala državam članicam omogočiti, da se odločijo, ali jo bodo uporabljale za pomorska pristanišča celovitega omrežja, ki se nahajajo v najbolj oddaljenih regijah. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da uvedejo odstopanja ter tako preprečijo nesorazmerna upravna bremena za tista pomorska pristanišča celovitega omrežja, katerih letni tovorni promet ne upravičuje polne uporabe te uredbe.
- (8) Pilotažne storitve, ki se izvajajo na odprtem morju, nimajo neposrednega vpliva na učinkovitost pristanišč, saj se ne uporabljajo za neposredno vplutje v pristanišča in izplutje iz njih, ter jih zato ni treba vključiti v to uredbu.
- (9) Ta uredba v ničemer ne bi smela posegati v lastninskopravno ureditev v državah članicah, ki se uporablja za pomorska pristanišča, in bi morala dopuščati različno pristaniško infrastrukturo v državah članicah.
- (10) Ta uredba ne predpisuje posebnega modela za upravljanje pomorskih pristanišč in nikakor ne vpliva na pristojnost držav članic, da skladno s pravom Unije zagotavljajo negospodarske storitve splošnega pomena. Mogoči so različni modeli upravljanja pristanišč, kolikor je zagotovljeno spoštovanje okvira za izvajanje pristaniških storitev in skupnih pravil o finančni preglednosti iz te uredbe.
- (11) V skladu s splošnimi načeli iz Pogodb bi morali imeti izvajalci pristaniških storitev možnost izvajanja storitev v pomorskih pristaniščih, ki jih zajema ta uredba. Omogočiti pa bi bilo treba, da se lahko za izvajanje te možnosti določijo nekateri pogoji.
- (12) Ta uredba ne bi smela omejevati upravnega organa pristanišča ali pristojnega organa pri vzpostavljanju lastnega sistema zaračunavanja pristojbin, vse dokler so pristojbine za uporabo pristaniške infrastrukture, ki jih plačajo upravljavci vodnih plovil ali lastniki tovora, pregledne – zlasti enostavno določljive – in nediskriminatorne ter prispevajo k vzdrževanju in razvoju infrastrukture in storitvenih zmogljivosti ter izvajanju storitev, potrebnih za opravljanje ali lajšanje prevoza znotraj pristaniškega območja in na plovni poteh, ki omogočajo dostop do teh pristanišč, ki spadajo v pristojnost upravnega organa pristanišča.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

- (13) V interesu učinkovitega, varnega in okolju prijaznega upravljanja pristanišč bi bilo treba upravnemu organu pristanišča ali pristojnemu organu omogočiti, da od izvajalcev pristaniških storitev zahteva, da so zmožni dokazati izpolnjevanje minimalnih zahtev za ustrezno opravljanje storitve. Te minimalne zahteve bi morale biti omejene na jasno določen sklop pogojev, da se zagotovi njihova preglednost, objektivnost, nediskriminatornost, sorazmernost in relevantnost za izvajanje pristaniških storitev. V skladu s splošnimi cilji te uredbe bi minimalne zahteve morale prispevati k visoki kakovosti pristaniških storitev in ne bi smele povzročati ovir na trgu.
- (14) Pomembno je, da so vsi izvajalci pristaniških storitev na zahtevo upravnega organa pristanišča zmožni dokazati, da so sposobni oskrbeti minimalno število plovil, tako da zagotovijo potrebno osebje in opremo. Uporabljati bi morali ustrezne določbe in pravila, vključno z veljavnim delovnim pravom in ustreznimi kolektivnimi pogodbami ter zahtevami zadevnega pristanišča glede kakovosti.
- (15) Pri odločitvi, ali izvajalec pristaniške storitve izpolnjuje zahteve o dobrem ugledu, bi moral pristojni organ ali upravni organ pristanišča preučiti, ali obstajajo tehtni razlogi za dvom o zanesljivosti izvajalca pristaniških storitev, kot so obsodbe ali kazni za huda kazniva dejanja ali resne kršitve veljavnega prava Unije in nacionalnega prava.
- (16) Države članice bi morale imeti možnost, da za opravljanje pristaniških storitev v zadevnem pristanišču zahtevajo izpolnjevanje obveznosti s področja socialnega in delovnega prava.
- (17) Države članice bi morale obvestiti Komisijo pred sprejetjem vsakršne odločitve o uvedbi zahteve glede zastave za plovila, ki se večinoma uporabljajo pri izvajanju vleke in priveza. Takšna odločitev bi morala biti nediskriminatorna, temeljiti na preglednih in objektivnih merilih ter ne bi smela povzročiti nesorazmernih ovir na trgu.
- (18) Kadar se zahteva izpolnjevanje minimalnih zahtev, bi moral biti postopek za podelitev pravice izvajanja pristaniških storitev pregleden, objektivni, nediskriminatorni in sorazmeren ter bi moral izvajalcem pristaniških storitev omogočati, da začnejo svoje pristaniške storitve izvajati pravočasno.
- (19) Ker pristanišča obsegajo omejena geografska območja, lahko v nekaterih primerih za število izvajalcev pristaniških storitev veljajo omejitve, ki so povezane s pomanjkanjem zemljišč ali priobalnega prostora, značilnostmi pristaniške infrastrukture ali naravo pristaniškega prometa ali s potrebo po zagotavljanju varnih, zaščitениh ali okoljsko trajnostnih pristaniških dejavnosti.
- (20) Vsakršno omejevanje števila izvajalcev pristaniških storitev bi bilo treba jasno in objektivno utemeljiti ter ne bi smelo povzročiti nesorazmernih ovir na trgu.
- (21) Upravni organ pristanišča ali pristojni organ bi moral objaviti, da namerava izvesti izbirni postopek za izvajanje pristaniške storitve, in sicer tudi na spletu in po potrebi v *Uradnem listu Evropske unije*. Takšna objava bi morala vsebovati informacije o izbirnem postopku, rok za oddajo prijav, ustrezna merila za izbor in informacije o tem, kje so na voljo ustrezni dokumenti, potrebni za pripravo prijave.
- (22) Da se zagotovita preglednost in enako obravnavanje, bi bilo treba spremembe določb pogodbe v času njene veljavnosti obravnavati kot sklenitev nove pogodbe, če je zaradi teh sprememb vsebina pogodbe bistveno drugačna od prvotne pogodbe, s čimer obe strani izkažeta namero za ponovno izpogajanje bistvenih pogojev pogodbe.
- (23) Ta uredba ne bi smela posegati v pravico držav članic, da v zvezi s pristaniškimi storitvami uvedejo obveznosti javne službe.
- (24) V Uniji je veliko različnih pomorskih pristanišč z različnimi modeli organizacije pristaniških storitev. Neustrezno bi bilo torej predpisati enotni model. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ bi moral imeti možnost, da omeji število izvajalcev določene pristaniške storitve, kadar je to upravičeno iz enega ali več razlogov.

- (25) V členu 34 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je določeno, da se navedena direktiva ne uporablja za javna naročila, katerih namen je omogočiti opravljanje nekaterih vrst dejavnosti, če država članica ali naročniki lahko izkažejo, da je v državi članici, v kateri se dejavnost opravlja, ta neposredno izpostavljena konkurenci na trgih, do katerih dostop ni omejen. Postopek za ugotavljanje, ali gre za tak primer, bi moral biti postopek iz člena 35 Direktive 2014/25/EU. Če se s tem postopkom torej izkaže, da je pristaniški sektor ali podsektor, skupaj s svojimi pristaniškimi storitvami, neposredno izpostavljen taki konkurenci, je primerno, da zanj ne bi veljala pravila o omejevanju dostopa do trga iz te uredbe.
- (26) Razen kadar se uporablja odstopanje zaradi konkurenčnega trga, bi moral upravni organ pristanišča ali pristojni organ namero glede omejitve števila izvajalcev pristaniških storitev vnaprej objaviti in jo v celoti utemeljiti, da zainteresiranim stranem zagotovi možnost predložitve pripomb.
- (27) Če upravni organ pristanišča ali pristojni organ izvaja pristaniške storitve sam ali prek pravno ločenega subjekta, ki ga neposredno ali posredno nadzira, bi bilo treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi preprečili nasprotje interesov ter zagotovili pravičen in pregleden dostop do trga pristaniških storitev, kadar je število izvajalcev pristaniških storitev omejeno. Eden od takšnih ukrepov bi bil med drugim lahko, da se sprejetje odločitve o omejitvi števila izvajalcev pristaniških storitev poveri ustreznemu nacionalnemu organu, ki je neodvisen od upravnega organa pristanišča ali pristojnega organa.
- (28) Možnost, ki jo imajo države članice še naprej, in sicer da določijo minimalne zahteve in omejijo število izvajalcev pristaniških storitev, državam članicam ne bi smela onemogočati zagotavljanja neomejene svobode izvajanja storitev v njihovih pristaniščih.
- (29) Postopek za izbiro izvajalcev pristaniških storitev in njegov rezultat bi bilo treba objaviti, moral pa bi biti nediskriminatoren, pregleden in odprt za vse zainteresirane strani.
- (30) Uvedba obveznosti javne službe, katere posledica je omejitev števila izvajalcev pristaniških storitev, bi morala biti upravičena le iz razlogov javnega interesa, da se zagotovi dostopnost pristaniške storitve vsem uporabnikom, razpoložljivost pristaniške storitve skozi vse leto, cenovna dostopnost pristaniške storitve za določeno kategorijo uporabnikov, varnost, zaščita ali okoljska trajnost pristaniških dejavnosti in teritorialna kohezija.
- (31) Medtem ko obveznosti javne službe določijo in uvedejo nacionalni organi, pa splošna obveznost, določena v pravu Unije ali nacionalnem pravu, v skladu s katero mora pristanišče brez diskriminacije ali oviranja sprejeti vsako plovilo, ki je fizično sposobno vplutja in priveza, ne bi smela pomeniti obveznosti javne službe za namene te uredbe.
- (32) Ta uredba ne bi smela preprečevati, da pristojni organi dodelijo nadomestilo za delovanje v okviru izpolnjevanja obveznosti javne službe, če je to nadomestilo skladno z veljavnimi pravili o državni pomoči. Kadar se obveznosti javne službe štejejo za storitve splošnega gospodarskega pomena, je treba zagotoviti skladnost s Sklepom Komisije 2012/21/EU ⁽²⁾ in Uredbo Komisije (EU) št. 360/2012 ⁽³⁾ ter upoštevanje sporočila Komisije z dne 11. januarja 2012 z naslovom „Okvir Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve“.
- (33) Kadar je izvajalcev pristaniških storitev več, upravni organ pristanišča ali pristojni organ med njimi ne bi smel diskriminirati, zlasti ne v korist podjetja ali organa, v katerem je udeležen.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštних storitev, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

⁽²⁾ Sklep Komisije 2012/21/EU z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L 7, 11.1.2012, str. 3).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 360/2012 z dne 25. aprila 2012 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L 114, 26.4.2012, str. 8).

- (34) Upravni organ pristanišča ali pristojni organ bi moral imeti možnost, da se odloči, ali bo izvajal pristaniške storitve sam ali bo njihovo izvajanje poveril neposredno notranjemu upravljavcu. Kadar je število izvajalcev pristaniških storitev omejeno, bi bilo treba izvajanje pristaniških storitev s strani notranjih upravljavcev omejiti le na pristanišče ali pristanišča, za katera so bili navedeni notranji upravljavci imenovani, razen kadar se uporablja odstopanje zaradi konkurenčnega trga.
- (35) Države članice bi morale biti še naprej pristojne za zagotavljanje ustrezne ravni socialne zaščite za osebe podjetij, ki izvajajo pristaniške storitve. Ta uredba ne bi smela vplivati na uporabo socialno- in delovnopравnih predpisov držav članic. Primerno je pojasniti, da bi moral upravni organ pristanišča ali pristojni organ v primerih, v katerih se Direktiva Sveta 2001/23/ES ⁽¹⁾ ne uporablja in sklenitev pogodbe o pristaniških storitvah zahteva zamenjavo izvajalca pristaniških storitev, kljub temu imeti možnost zahtevati, da se pravice in obveznosti dotedanjega izvajalca pristaniških storitev, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja in veljajo na dan te zamenjave, prenesejo na novoimenovanega izvajalca pristaniških storitev.
- (36) Kadar je zaradi ukrepov iz te uredbe potrebna obdelava osebnih podatkov, bi se morala slednja izvajati v skladu z veljavnim pravom Unije in zlasti z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (37) V kompleksnem in konkurenčnem sektorju, kot so pristaniške storitve, je začetno in redno usposabljanje osebja bistveno za zagotavljanje kakovosti storitev ter zaščito zdravja in varnosti pristaniških delavcev. Države članice bi zato morale zagotoviti, da izvajalci pristaniških storitev svojim zaposlenim nudijo ustrezno usposabljanje.
- (38) V številnih pristaniščih je dostop do trga za izvajalce storitev pretovarjanja in prevozov potnikov podeljen preko javnih naročil. Sodišče Evropske unije je potrdilo, da pristojne organe pri sklepanju pogodb o izvedbi takih javnih naročil zavezuje načelo preglednosti in nediskriminacije. Glede na to, da se poglavje II te uredbe ne bi smelo uporabljati za izvajanje storitev pretovarjanja in prevoza potnikov, bi morale imeti države članice še naprej možnost, da se same odločijo bodisi za uporabo pravil iz poglavja II za obe storitvi bodisi za ohranitev obstoječega nacionalnega prava o dostopu do trga v zvezi s storitvami pretovarjanja in potniškimi storitvami, ob upoštevanju glavnih načel iz sodne prakse Sodišča.
- (39) V skladu z resolucijo A.960 Mednarodne pomorske organizacije so za vsako območje pilotaže potrebne visoko specializirane izkušnje in lokalno znanje pilota. Pilotaža je na splošno obvezna in jo pogosto organizirajo ali zagotovijo države članice same. Poleg tega je v skladu z Direktivo 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ pilotom naloženo, da pristojnim organom poročajo o očitnih nepravilnostih, ki lahko škodujejo varni plovbi vodnega plovila ali pomenijo grožnjo za morsko okolje. Kadar varnostne razmere dopuščajo, je poleg tega pomembno, da vse države članice spodbujajo uporabo potrdil o izvzetju od obveznosti pilotaže ali enakovrednih mehanizmov, da se tako izboljša učinkovitost pristanišč, zlasti pa spodbudi prevoz po morju na kratkih razdaljah. Da se preprečijo morebitna nasprotja interesov med takimi funkcijami zastopanja javnega interesa in komercialnimi vidiki, se poglavje II te uredbe ne bi smelo uporabljati za pilotažo. Vendar bi morale imeti države članice še naprej možnost, da se same odločijo, ali bodo poglavje II uporabljale za pilotažo. Če se za to odločijo, bi morala biti Komisija o tem obveščena, da se zagotovi razširjanje ustreznih informacij.
- (40) Brez poseganja v pravila Unije o konkurenci ta uredba ne bi smela posegati v pravico držav članic, da, kadar je primerno, regulirajo pristojbine, da bi preprečile zaračunavanje previsokih pristojbin za pristaniške storitve v primerih, ko položaj na trgu pristaniških storitev ne omogoča učinkovite konkurence.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22.3.2001, str. 16).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pomorski inšpekciji države pristanišča (UL L 131, 28.5.2009, str. 57).

- (41) Finančni odnosi med pomorskimi pristanišči, ki prejemajo javna sredstva, in izvajalci pristaniških storitev na eni ter javnimi organi na drugi strani bi morali biti pregledni, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in se prepreči izkrivljanje trga. V tem smislu bi morala ta uredba načela preglednosti finančnih odnosov, določena v Direktivi Komisije 2006/111/ES ⁽¹⁾, brez poseganja v področje uporabe navedene direktive razširiti na druge kategorije naslovnikov.
- (42) V to uredbo je treba vključiti pravila o preglednosti finančnih odnosov, da se prepreči nelojalna konkurenca med pristanišči v Uniji, predvsem zato, ker so pristanišča v vseevropskem prometnem omrežju upravičena, da zaprosijo za financiranje s sredstvi Unije v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (43) Da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji ter preglednost pri dodeljevanju in porabi javnih sredstev in da se prepreči izkrivljanje trga, je od upravnega organa pristanišča, ki prejema javna sredstva, kadar deluje tudi kot izvajalec storitev, treba zahtevati obvezno ločeno vodenje računov za javno financirane dejavnosti, ki jih opravlja kot upravni organ pristanišča, od računov za dejavnosti, ki jih opravlja na konkurenčni podlagi. V vsakem primeru bi bilo treba zagotoviti skladnost s pravili o državni pomoči.
- (44) Kadar pristanišče ali drug subjekt opravlja poglobljanje na pristaniškem območju, bi bilo zaradi zagotavljanja preglednosti treba račune za poglobljanje voditi ločeno od tistih za druge dejavnosti.
- (45) Brez poseganja v pravo Unije in pristojnosti Komisije je pomembno, da Komisija ob posvetovanju z vsemi zainteresiranimi stranmi pravočasno opredeli, katere javne naložbe v pristaniško infrastrukturo spadajo v področje uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 ⁽³⁾ (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) in katera infrastruktura je izvzeta iz državne pomoči, pri čemer je treba upoštevati negospodarsko naravo nekatere infrastrukture, vključno z infrastrukturo za dostop in obrambo, pod pogojem, da je vsem potencialnim uporabnikom dostopna pod enako-pravnimi in nediskriminatornimi pogoji.
- (46) Pristojbine za pristaniške storitve, ki jih zaračunajo izvajalci za izvajanje pristaniških storitev v okviru obveznosti javne službe, in pristojbine za pilotažne storitve, ki niso izpostavljene učinkoviti konkurenci, so lahko v primeru obstoja monopolne moči podvržene večji nevarnosti zlorabe cen. Za navedene storitve bi bilo treba uvesti mehanizme, s katerimi se zagotovi, da se pristojbine določijo na pregleden, objektiv in nediskriminatoren način ter da so sorazmerne s stroškom opravljene storitve.
- (47) Zaradi učinkovitosti bi bilo treba pristojbine za infrastrukturo vsakega posameznega pristanišča določiti na pregleden način v skladu z njegovo lastno poslovno strategijo in naložbenimi načrti ter, kadar je ustrezno, s splošnimi zahtevami, določenimi v okviru splošne pristaniške politike zadevne države članice.
- (48) Ta uredba ne bi smela posegati v pravice, kadar je primerno, pristanišč in njihovih strank, da se dogovorijo o poslovno zaupnih popustih. Namen te uredbe ni zahtevati razkritje morebitnih tovrstnih popustov javnosti ali tretjim stranem. Vendar bi moral upravni organ pristanišča ali pristojni organ pred morebitnim cenovnim razlikovanjem vsaj objaviti standardne pristojbine.
- (49) Za pristaniško infrastrukturo bi bilo treba dovoliti različne pristojbine, da se spodbuja prevoz po morju na kratkih razdaljah in se privabljajo vodna plovila, katerih prevoze, predvsem prevoze na morju ali kopnem, odlikuje okoljska uspešnost, energetska učinkovitost ali učinkovitost glede ogljikovega dioksida, višja od povprečja. To bi moralo pripomoči k doseganju ciljev okoljskih in podnebni politik ter trajnostnemu razvoju pristanišča in njegove okolice, predvsem s prispevanjem k zmanjšanju okoljskega odtisa vodnih plovil, ki pristajajo in ostajajo v pristanišču.

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij (UL L 318, 17.11.2006, str. 17).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

- (50) Odvisno od ekonomske strategije pristanišča, njegove politike prostorskega načrtovanja ali njegovih poslovnih praks in, kadar je ustrezno, splošne pristaniške politike zadevne države članice se zaradi različnih pristojbin za pristaniško infrastrukturo lahko višina pristojbine za nekatere kategorije uporabnikov določi na ničto vrednost. Takšne kategorije uporabnikov bi lahko med drugim vključevale sanitetne ladje, plovila na znanstvenih, kulturnih ali humanitarnih misijah, vlačilce in plavajoče vzdrževalne naprave v pristanišču.
- (51) Komisija bi morala v sodelovanju z državami članicami in ob upoštevanju mednarodno dogovorjenih standardov oblikovati smernice glede skupnih meril za razvrstitev plovil z namenom prostovoljnega zaračunavanja okoljskih pristojbin.
- (52) Zagotoviti je treba posvetovanja z uporabniki pristanišča in drugimi deležniki o bistvenih vprašanjih, povezanih z uspešnim razvojem pristanišča, njegovo politiko zaračunavanja pristojbin, njegovo učinkovitostjo ter njegovo sposobnostjo privabljanja in ustvarjanja gospodarskih dejavnosti. Takšna bistvena vprašanja vključujejo usklajevanje pristaniških storitev na območju pristanišča, učinkovitost povezav z zaledjem in učinkovitost upravnih postopkov v pristaniščih, pa tudi okoljska vprašanja. Takšna posvetovanja ne bi smela posegati v druge specifične pristojnosti, povezane z navedenimi vprašanji, kot tudi ne v možnost držav članic, da takšna posvetovanja opravijo na nacionalni ravni. Upravni organ pristanišča bi se moral zlasti posvetovati z uporabniki pristanišča in drugimi zadevnimi deležniki o razvojnih načrtih pristanišča.
- (53) Da se zagotovi pravilna in učinkovita uporaba te uredbe, bi morale države članice poskrbeti za vzpostavitev učinkovitega postopka za obravnavo pritožb.
- (54) Organi držav članic bi morali pri obravnavi pritožb v sporih, ki zadevajo stranke s sedežem v različnih državah članicah, sodelovati in si izmenjavati splošne informacije o obravnavi pritožb ter tako olajšati enotno uporabo te uredbe.
- (55) Ker ciljev te uredbe, in sicer zagotavljanja okvira za izvajanje pristaniških storitev kot tudi ustreznega okvira za privabljanje potrebnih naložb v vseh pomorskih pristaniščih vseevropskega prometnega omrežja, države članice zaradi evropske razsežnosti ali mednarodne in čezmejne narave pristaniških in z njimi povezanih pomorskih poslov ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebe po enakih evropskih konkurenčnih pogojih lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (56) Odbor EU za sektorski socialni dialog v sektorju pristanišč nudi socialnim partnerjem okvir, na podlagi katerega lahko oblikujejo skupni pristop k socialnim izzivom v zvezi z odnosi med delodajalci in delojemalci v pristaniščih, vključno z delovnimi pogoji, zdravstvenimi in varnostnimi vprašanji, zahtevami glede usposabljanja ter poklicnimi kvalifikacijami. Ta okvir bi zlasti moral biti razvit ob upoštevanju tržnega in tehnološkega razvoja ter bi moral povečati privlačnost sektorja za mlade delavce in za delavke, pri čemer bi moral upoštevati, kako pomembno je ohranjati konkurenčnost evropskih pomorskih pristanišč in spodbujati dobre delovne pogoje. Ob doslednem spoštovanju avtonomije socialnih partnerjev ter ob upoštevanju tehnološkega napredka in novosti na področju logistike prometa je Odbor EU za sektorski socialni dialog v sektorju pristanišč povabljen, da pripravi smernice za oblikovanje zahtev glede usposabljanja, da se preprečijo nesreče na delovnem mestu ter se zagotovi najvišja raven zdravja in varnosti za pristaniške delavce. Socialni partnerji bi morali poleg tega preučiti različne modele za organizacijo dela v pomorskih pristaniščih, ki zagotavljajo kakovostna delovna mesta in varne delovne pogoje ter izravnavajo nihanja pri povpraševanju po pristaniškem delu. Pomembno je, da Komisija podpira in olajšuje delo Odbora EU za sektorski socialni dialog v sektorju pristanišč.
- (57) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja:
 - (a) okvir za izvajanje pristaniških storitev;
 - (b) skupna pravila o finančni preglednosti ter pristojbinah za pristaniške storitve in pristaniško infrastrukturo.
2. Ta uredba se uporablja za izvajanje naslednjih kategorij pristaniških storitev (v nadaljnjem besedilu: pristaniške storitve), bodisi znotraj pristaniškega območja ali na plovnihih poteh za dostop do pristanišča:
 - (a) oskrbovanje z gorivom;
 - (b) ravnanje s tovorom;
 - (c) privez;
 - (d) potniške storitve;
 - (e) zbiranje ladijskih odpadkov in ostankov tovora;
 - (f) pilotaža in
 - (g) vleka.
3. Člen 11(2) se uporablja tudi za poglobljanje.
4. Ta uredba se uporablja za vsa pomorska pristanišča vseevropskega prometnega omrežja, navedena v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013.
5. Države članice se lahko odločijo, da te uredbe ne bodo uporabljale za pomorska pristanišča celovitega omrežja, ki se nahajajo v najbolj oddaljenih regijah iz člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Kadar se države članice odločijo, da te uredbe ne bodo uporabljale za takšna pomorska pristanišča, o svoji odločitvi uradno obvestijo Komisijo.
6. Države članice lahko to uredbo uporabljajo tudi za druga pomorska pristanišča. Kadar se države članice odločijo uporabljati to uredbo za druga pomorska pristanišča, o svoji odločitvi uradno obvestijo Komisijo.
7. Ta uredba ne posega v direktivi 2014/23/EU ⁽¹⁾ in 2014/24/EU ⁽²⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktivo 2014/25/EU.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi:

1. „oskrbovanje z gorivom“ pomeni oskrbo s trdnim, tekočim ali plinastim gorivom ali katerim koli drugim energetskim virom, ki se uporablja za pogon vodnega plovila ter za oskrbo s splošno in posebno energijo na vodnem plovilu med privezom;
2. „ravnanje s tovorom“ pomeni organiziranje tovora in ravnanje z njim med vodnim plovilom, ki ga prevaža, in obalo, bodisi za namene uvoza, izvoza ali tranzita tovora, vključno z obdelavo, privezovanjem, odvezovanjem, nalaganjem, prevažanjem in začasnim skladiščenjem tovora na ustreznem terminalu za ravnanje s tovorom in v neposredni povezavi s prevažanjem tovora, vendar – razen če države članice ne določijo drugače – izključuje skladiščenje, odstranjevanje, prepakiranje ali katere koli druge storitve z dodano vrednostjo, povezane s tovorom;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

3. „pristojni organ“ pomeni vsak javni ali zasebni organ, ki lahko v imenu lokalne, regionalne ali nacionalne ravni na podlagi nacionalnega prava ali nacionalnih instrumentov izvaja dejavnosti, ki so povezane z organiziranjem in upravljanjem pristaniških dejavnosti, in sicer skupaj z upravnim organom pristanišča ali namesto njega;
4. „poglabljanje“ pomeni odstranjevanje peska, usedlin ali drugih snovi z dna plovnihi poti za dostop do pristanišča ali znotraj pristaniškega območja, ki je v pristojnosti upravnega organa pristanišča, vključno z umikom odstranjenega materiala, da se vodnim plovilom omogoči dostop do pristanišča; zajema začetno odstranjevanje (osnovno poglabljanje) ter vzdrževalno poglabljanje, opravljeno za ohranitev dostopnosti vodne poti, pri čemer pa ni pristaniška storitev, ponujena uporabniku;
5. „upravni organ pristanišča“ pomeni vsak javni ali zasebni organ, katerega cilj na podlagi nacionalnega prava ali nacionalnih instrumentov je – ali ki je na tej podlagi pooblaščen za to –, da na lokalni ravni, bodisi v povezavi z drugimi dejavnostmi ali ne, upravlja in vodi pristaniško infrastrukturo ter opravlja eno ali več od naslednjih nalog v zadevnem pristanišču: usklajevanje pristaniškega prometa, upravljanje pristaniškega prometa, usklajevanje dejavnosti upravljavcev, prisotnih v zadevnem pristanišču, in nadzor dejavnosti upravljavcev, prisotnih v zadevnem pristanišču;
6. „privez“ pomeni storitve privezovanja in odvezovanja, vključno s prestavljanjem vzdolž priveza, ki so potrebne za varno delovanje vodnega plovila v pristanišču ali na plovni poti za dostop do pristanišča;
7. „potniške storitve“ pomeni organiziranje in obravnavanje potnikov, njihove prtljage in njihovih vozil med vodnim plovilom, ki jih prevaža, in obalo, vključuje pa tudi obdelavo osebnih podatkov in prevažanje potnikov znotraj ustreznega potniškega terminala;
8. „pilotaža“ pomeni storitev vodenja vodnega plovila, ki jo opravlja pilot ali pilotažna postaja, da se zagotovi varen vstop vodnega plovila v pristanišče po plovni poti za dostop do pristanišča ali za izhod iz njega ali pa varna plovba znotraj pristanišča;
9. „pristojbina za uporabo pristaniške infrastrukture“ pomeni pristojbino, ki se pobira v neposredno ali posredno korist upravnega organa pristanišča ali pristojnega organa, za uporabo infrastrukture, zmogljivosti in storitev, vključno s plovnimi potmi za dostop do zadevnega pristanišča, ter za dostop do obdelave potnikov in tovora, izključuje pa stroške najema zemljišča in pristojbine z enakovrednim učinkom;
10. „zbiranje ladijskih odpadkov in ostankov tovora“ pomeni sprejem ladijskih odpadkov in ostankov tovora s strani kakršne koli pritrjene, plavajoče ali premične zmogljivosti, ki lahko sprejme ladijske odpadke ali ostanke tovora, kakor so opredeljeni v Direktivi 2000/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
11. „pristojbina za pristaniške storitve“ pomeni pristojbino, ki se pobira v korist izvajalca pristaniških storitev, plača pa jo uporabnik zadevne storitve;
12. „pogodba o pristaniških storitvah“ pomeni formalen in pravno zavezujoč sporazum ali akt z enakovrednim pravnim učinkom, ki se sklene med izvajalcem pristaniških storitev in upravnim organom pristanišča ali pristojnim organom ter katerega predmet urejanja je izvajanje ene ali več pristaniških storitev, brez poseganja v način imenovanja izvajalcev pristaniških storitev;
13. „izvajalec pristaniških storitev“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki za plačilo izvaja ali želi izvajati eno ali več kategorij pristaniških storitev;
14. „obveznost javne službe“ pomeni zahtevo, ki se opredeli ali določi z namenom, da se zagotovi izvajanje tistih pristaniških storitev ali dejavnosti splošnega interesa, ki jih upravljavec, če bi upošteval svoje poslovne interese, ne bi opravljal ali jih ne bi opravljal v istem obsegu ali pod istimi pogoji;
15. „prevoz po morju na kratkih razdaljah“ pomeni prevoz tovora in potnikov po morju med pristanišči, ki se geografsko nahajajo v Evropi, ali med temi pristanišči in pristanišči v neevropskih državah, ki z obalno črto na zaprtih morjih mejijo na Evropo;

⁽¹⁾ Direktiva 2000/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2000 o pristaniških zmogljivostih za sprejem ladijskih odpadkov in ostankov tovora (UL L 332, 28.12.2000, str. 81).

16. „pomorsko pristanišče“ pomeni kopni in vodni prostor s takšno infrastrukturo in opremo, ki omogočata zlasti sprejem vodnih plovil, njihovo nakladanje in razkladanje, skladiščenje blaga, sprejem in dostavo tega blaga ter vkrčavanje in izkrcavanje potnikov, posadke in drugih oseb, ter vsako drugo infrastrukturo, ki jo potrebujejo prevozniki znotraj pristaniškega območja;
17. „vleka“ pomeni pomoč vodnemu plovilu z vlačilcem, da se omogoči varen vstop v pristanišče ali izhod iz njega ali varna plovba znotraj pristanišča, in sicer z zagotavljanjem pomoči pri manevriranju vodnega plovila;
18. „plovna pot za dostop“ pomeni dostop do pristanišča po vodi z odprtega morja, kot so vhodi v pristanišče, plovne poti, reke, morski kanali in fjordi, pod pogojem, da je takšna vodna pot v pristojnosti upravnega organa pristanišča.

POGLAVJE II

IZVAJANJE PRISTANIŠKIH STORITEV

Člen 3

Organiziranje pristaniških storitev

1. Za dostop do trga za izvajanje pristaniških storitev v pomorskih pristaniščih lahko v skladu s to uredbo velja naslednje:
 - (a) minimalne zahteve za izvajanje pristaniških storitev;
 - (b) omejitve števila izvajalcev;
 - (c) obveznosti javne službe;
 - (d) omejitve v zvezi z notranjimi upravljavci.
2. Države članice lahko z nacionalnim pravom določijo, da za eno ali več kategorij pristaniških storitev ne velja nobeden od pogojev iz odstavka 1.
3. Pogoji dostopa do zmogljivosti, naprav in opreme pristanišča morajo biti pravični, razumni in nediskriminatorni.

Člen 4

Minimalne zahteve za izvajanje pristaniških storitev

1. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ lahko zahteva, da izvajalci pristaniških storitev, tudi podizvajalci, izpolnjujejo minimalne zahteve za opravljanje ustrezne pristaniške storitve.
2. Minimalne zahteve iz odstavka 1 se lahko nanašajo le na:
 - (a) strokovne kvalifikacije izvajalca pristaniških storitev, njegovega osebja ali fizičnih oseb, ki dejansko in stalno upravljajo dejavnosti izvajalca pristaniških storitev;
 - (b) finančno zmogljivost izvajalca pristaniških storitev;
 - (c) opremo, ki je potrebna za izvajanje ustrezne pristaniške storitve v običajnih in varnih pogojih, ter zmogljivosti za vzdrževanje te opreme na zahtevani ravni;
 - (d) razpoložljivost ustrezne pristaniške storitve za vse uporabnike, na vseh privezih in brez prekinitev, podnevi in ponoči, skozi vse leto;
 - (e) izpolnjevanje zahtev glede pomorske varnosti ali varnosti in zaščite pristanišča ali dostopa do pristanišča, njegovih naprav, opreme ter delavcev in drugih oseb;
 - (f) izpolnjevanje lokalnih in nacionalnih okoljskih zahtev, okoljskih zahtev Unije in mednarodnih okoljskih zahtev;

(g) izpolnjevanje obveznosti na področju socialnega in delovnega prava, ki se uporablja v državi članici zadevnega pristanišča, vključno s pogoji iz veljavnih kolektivnih pogodb, zahtevami glede števila članov posadke ter zahtevami glede števila delovnih ur in ur počitka za pomorščake, ter upoštevanje veljavnih pravil o delovnih inšpekcijah;

(h) dober ugled izvajalca pristaniških storitev, kakor je opredeljen v skladu z veljavnim nacionalnim pravom o dobrem ugledu, ob upoštevanju vseh tehtnih razlogov za dvom o zanesljivosti izvajalca pristaniških storitev.

3. Brez poseganja v odstavek 4, kadar država članica meni, da je treba uvesti zahtevo glede zastave, da bi se zagotovilo dosledno upoštevanje določb točke (g) odstavka 2 za vodna plovila, ki se večinoma uporabljajo za operacije vleke ali priveza v pristaniščih, ki se nahajajo na njenem ozemlju, o svoji odločitvi obvesti Komisijo pred objavo obvestila o javnem naročilu ali – če obvestila o javnem naročilu ni – preden se uvede zahteva glede zastave.

4. Minimalne zahteve morajo biti:

(a) pregledne, objektivne, nediskriminatorne, sorazmerne ter morajo ustrezati kategoriji in naravi zadevne pristaniške storitve;

(b) izpolnjene do izteka pravice izvajanja pristaniške storitve.

5. Kadar minimalne zahteve vključujejo posebno poznavanje lokalnih razmer, upravni organ pristanišča ali pristojni organ zagotovi ustrezen dostop do informacij, in sicer pod preglednimi in nediskriminatornimi pogoji.

6. V primerih iz odstavka 1 upravni organ pristanišča ali pristojni organ objavi minimalne zahteve iz odstavka 2 in postopek za podelitev pravice izvajanja pristaniških storitev v skladu z navedenimi zahtevami do 24. marca 2019 ali, v primeru minimalnih zahtev, ki se začnejo uporabljati po tem datumu, vsaj tri mesece pred datumom začetka uporabe navedenih zahtev. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ vnaprej obvesti izvajalce pristaniških storitev o vsaki spremembi meril ali postopka.

7. Ta člen se uporablja brez poseganja v člen 7.

Člen 5

Postopek za zagotavljanje izpolnjevanja minimalnih zahtev

1. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ obravnava izvajalce pristaniških storitev na pregleden, objektivni, nediskriminatorni in sorazmeren način.

2. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ podeli ali zavrne pravico izvajanja pristaniških storitev na podlagi minimalnih zahtev iz člena 4 v razumnem roku, ki v nobenem primeru ne presega štirih mesecev od prejema zahtevka za podelitev takšne pravice in potrebnih dokumentov.

3. Vsaka takšna zavrnitev s strani upravnega organa pristanišča ali pristojnega organa se ustrezno obrazloži na podlagi minimalnih zahtev iz člena 4(2).

4. Morebitna omejitev ali odvzem pravice izvajanja pristaniških storitev s strani upravnega organa pristanišča ali pristojnega organa se ustrezno obrazloži in mora biti skladna z odstavkom 1.

Člen 6

Omejitve števila izvajalcev pristaniških storitev

1. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ lahko omeji število izvajalcev pristaniških storitev za določeno pristaniško storitev zaradi enega ali več naslednjih razlogov:

(a) pomanjkanje ali rezervirana raba zemljišča ali priobalnega prostora, če je omejitev v skladu z odločitvami ali načrti, ki jih odobrijo upravni organ pristanišča in po potrebi kateri koli drugi pristojni javni organi v skladu z nacionalnim pravom;

- (b) neobstoj takšne omejitve ovira opravljanje obveznosti javne službe iz člena 7, tudi kadar to dejstvo povzroča prekomerno visoke stroške, povezane z opravljanjem takšnih obveznosti, za upravni organ pristanišča, pristojni organ ali uporabnike pristanišča;
 - (c) neobstoj takšne omejitve ovira potrebo po zagotavljanju varnih, zaščitanih ali okoljsko trajnostnih pristaniških dejavnosti;
 - (d) značilnosti pristaniške infrastrukture ali narava pristaniškega prometa ne omogoča delovanja več izvajalcev pristaniških storitev v pristanišču;
 - (e) kadar se v skladu s členom 35 Direktive 2014/25/EU ugotovi, da pristaniški sektor ali podsektor, skupaj z njegovimi pristaniškimi storitvami, v državi članici opravlja dejavnost, ki je neposredno izpostavljena konkurenci v skladu s členom 34 navedene direktive. V takšnih primerih se odstavek 2 in 3 tega člena ne uporabljata.
2. Da se zainteresiranim stranem zagotovi možnost predložitve pripomb v razumnem roku, upravni organ pristanišča ali pristojni organ objavi vsak predlog za omejitev števila izvajalcev pristaniških storitev v skladu z odstavkom 1, skupaj z utemeljitvijo takega predloga, vsaj tri mesece pred sprejetjem odločitve, da se omeji število izvajalcev pristaniških storitev.
3. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ objavi sprejeto odločitev, da se omeji število izvajalcev pristaniških storitev.
4. Kadar upravni organ pristanišča ali pristojni organ odloči, da se omeji število izvajalcev pristaniških storitev, uporabi izbirni postopek, ki je odprt za vse zainteresirane strani ter je nediskriminatoren in pregleden. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ objavi informacije o pristaniški storitvi, ki naj bi se izvajala, in o izbirnem postopku ter zagotovi, da so vse bistvene informacije, ki so potrebne za pripravo njihovih prijav, dejansko dostopne vsem zainteresiranim stranem. Zainteresiranim stranem mora biti dan dovolj dolg rok za oddajo prijav, da lahko vsebinsko ocenijo razpis in pripravijo svoje prijave. V običajnih okoliščinah je tak minimalni rok 30 dni.
5. Odstavek 4 se ne uporablja v primerih iz točke (e) odstavka 1 in iz odstavka 7 tega člena ter iz člena 8.
6. Kadar upravni organ pristanišča ali pristojni organ pristaniške storitve izvaja sam ali prek pravno ločenega subjekta, ki ga neposredno ali posredno nadzira, zadevna država članica sprejme potrebne ukrepe, ki so potrebni za preprečitev nasprotja interesov. Če takih ukrepov ni, sta izvajalca najmanj dva, razen če je iz enega ali več razlogov iz odstavka 1 upravičena omejitev števila izvajalcev pristaniških storitev na enega samega izvajalca.
7. Države članice se lahko odločijo, da lahko njihova pristanišča celovitega omrežja, ki ne izpolnjujejo meril iz točke (b) člena 20(2) Uredbe (EU) št. 1315/2013, omejijo število izvajalcev storitev za določeno pristaniško storitev. Države članice o takšni odločitvi obvestijo Komisijo.

Člen 7

Obveznosti javne službe

1. Države članice se lahko odločijo uvesti obveznosti javne službe v zvezi s pristaniškimi storitvami za izvajalce pristaniških storitev in lahko prenesejo pravico za uvedbo takšnih obveznosti na upravni organ pristanišča ali pristojni organ, da se zagotovi vsaj eden od naslednjih elementov:
- (a) razpoložljivost pristaniške storitve za vse uporabnike pristanišča, na vseh privezih, brez prekinitev, podnevi in ponoči, skozi vse leto;
 - (b) razpoložljivost storitve za vse uporabnike pod enakimi pogoji;
 - (c) cenovna dostopnost storitve za nekatere kategorije uporabnikov;
 - (d) varnost, zaščita ali okoljska trajnost pristaniških dejavnosti;

(e) zagotavljanje ustreznih storitev prevoza za javnost in

(f) teritorialna kohezija.

2. Obveznosti javne službe iz odstavka 1 morajo biti jasno opredeljene, pregledne, nediskriminatorne in preverljive ter morajo zagotavljati enak dostop za vse izvajalce pristaniških storitev s sedežem v Uniji.

3. Kadar se država članica odloči uvesti obveznosti javne službe za enako storitev v vseh svojih pomorskih pristaniščih, ki jih zajema ta uredba, o teh obveznostih uradno obvesti Komisijo.

4. V primeru prekinitve pristaniških storitev, za katere se uvedejo obveznosti javne službe, ali kadar se pojavi neposredno tveganje, da bi do takšne situacije lahko prišlo, lahko upravni organ pristanišča ali pristojni organ sprejme nujni ukrep. Nujni ukrep je lahko v obliki neposredne podelitve, tako da se storitev dodeli drugemu izvajalcu za obdobje do dveh let. V tem obdobju upravni organ pristanišča ali pristojni organ bodisi začne nov postopek izbire izvajalca pristaniških storitev bodisi uporabi člen 8. Kolektivni ukrepi delavcev, ki potekajo v skladu z nacionalnim pravom, ne veljajo za prekinitev pristaniških storitev, za katero se lahko sprejme nujni ukrep.

Člen 8

Notranji upravljavec

1. Brez poseganja v člen 6(6) se lahko upravni organ pristanišča ali pristojni organ odloči, da pristaniško storitev izvaja sam ali prek pravno ločenega subjekta, nad katerim opravlja stopnjo nadzora, podobno tisti, ki jo opravlja nad svojimi službami, pod pogojem, da se člen 4 uporablja enako za vse upravljavce, ki izvajajo zadevno pristaniško storitev. V takšnem primeru izvajalec pristaniških storitev za namene te uredbe velja za notranjega upravljavca.

2. Šteje se, da upravni organ pristanišča ali pristojni organ opravlja stopnjo nadzora nad pravno ločenim subjektom, podobno tisti, ki jo opravlja nad svojimi službami, le če ima odločilen vpliv tako na strateške cilje kot tudi na pomembne odločitve zadevnega pravnega subjekta.

3. V primerih iz točk (a) do (d) člena 6(1) se notranji upravljavec omeji na opravljanje dodeljene pristaniške storitve samo v pristanišču ali pristaniščih, ki so mu bila dodeljena z nalogo izvajanja pristaniške storitve.

Člen 9

Varstvo pravic delavcev

1. Ta uredba ne vpliva na uporabo socialno- in delovnopравnih predpisov držav članic.

2. Brez poseganja v pravo Unije in nacionalno pravo, vključno z veljavnimi kolektivnimi pogodbami med socialnimi partnerji, upravni organ pristanišča ali pristojni organ od imenovanega izvajalca pristaniških storitev zahteva, da osebju zagotovi delovne pogoje v skladu z veljavnimi obveznostmi na področju socialnega in delovnega prava ter spoštuje socialne standarde, določene v pravo Unije, nacionalnem pravu oziroma kolektivnih pogodbah.

3. V primeru zamenjave izvajalca pristaniških storitev zaradi dodelitve koncesije ali oddaje javnega naročila lahko upravni organ pristanišča ali pristojni organ zahteva, da se pravice in obveznosti dotedanjega izvajalca pristaniških storitev, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu, ter obstajajo na dan te zamenjave, prenesejo na novoimenovanega izvajalca pristaniških storitev. V takšnem primeru se osebju, ki ga zaposli dotedanji izvajalec pristaniških storitev, zagotovijo enake pravice, kot bi jih imelo, če bi šlo za prenos podjetja v smislu Direktive 2001/23/ES.

4. Kadar se v okviru izvajanja pristaniških storitev opravi prenos osebja, se v razpisni dokumentaciji in pogodbah o pristaniških storitvah navedejo zadevno osebje ter pregledni podatki o njihovih pogodbenih pravicah in pogoji, pod katerimi se zaposleni štejejo za povezane s pristaniškimi storitvami.

Člen 10**Izvzetja**

1. To poglavje in člen 21 se ne uporabljata za ravnanje s tovorom, potniške storitve ali pilotažo.
2. Države članice se lahko odločijo, da bodo to poglavje in člen 21 uporabljale za pilotažo. Države članice o takšni odločitvi obvestijo Komisijo.

POGLAVJE III**FINANČNA PREGLEDNOST IN AVTONOMIJA****Člen 11****Preglednost finančnih odnosov**

1. Finančni odnosi med javnimi organi in upravnim organom pristanišča – ali drugim subjektom, ki izvaja pristaniške storitve v njegovem imenu –, ki prejema javna sredstva, se na pregleden način odražajo v računovodskem sistemu, da se jasno prikaže naslednje:

- (a) javna sredstva, ki jih javni organi dajo neposredno na voljo upravnim organom zadevnega pristanišča;
- (b) javna sredstva, ki jih javni organi dajo na voljo prek posrednika javnih podjetij ali javnih finančnih institucij, in
- (c) uporaba, za katero so bila ta javna sredstva dodeljena.

2. Kadar upravni organ pristanišča, ki prejema javna sredstva, sam izvaja pristaniške storitve ali poglobljanje ali pa takšne storitve v njegovem imenu izvaja drug subjekt, račune za to javno financirano pristaniško storitev ali poglobljanje vodi ločeno od tistih za svoje druge dejavnosti, in sicer tako, da so:

- (a) vsi stroški in prihodki pravilno dodeljeni ali razporejeni na podlagi dosledno uporabljenih in objektivno upravičenih načel stroškovnega računovodstva in
- (b) jasno določena načela stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi.

3. Javna sredstva iz odstavka 1 vključujejo sredstva osnovnega kapitala in navideznega kapitala, nepovratna sredstva, sredstva, ki so povratna le v nekaterih okoliščinah, posojila, vključno z limiti in predplačili za vložke kapitala, jamstva, ki jih upravnemu organu pristanišča dajo javni organi, in vsako drugo obliko javne finančne podpore.

4. Upravni organ pristanišča ali drug subjekt, ki izvaja pristaniške storitve v njegovem imenu, hrani informacije o finančnih odnosih iz odstavkov 1 in 2 pet let po koncu poslovnega leta, na katero se informacije nanašajo.

5. Upravni organ pristanišča ali drug subjekt, ki izvaja pristaniške storitve v njegovem imenu, v primeru uradne pritožbe in na zahtevo ustreznemu organu v zadevni državi članici predloži informacije iz odstavkov 1 in 2 ter vse dodatne informacije, ki so po njegovem mnenju potrebne za pripravo temeljite ocene predloženih podatkov in ocene skladnosti s to uredbo v skladu s pravili konkurence. Take informacije zadevni organ na zahtevo predloži Komisiji. Informacije se pošljejo v treh mesecih od datuma zahteve.

6. Kadar upravni organ pristanišča ali drug subjekt, ki izvaja pristaniške storitve v njegovem imenu, v prejšnjih poslovnih letih ni prejemal javnih sredstev, vendar začenja izkoriščati javna sredstva, uporablja odstavka 1 in 2 od poslovnega leta, ki sledi prenosu javnih sredstev.

7. Kadar so javna sredstva izplačana kot nadomestilo za obveznost javne službe, se prikažejo ločeno na ustreznih računih in se ne smejo prenesti na nobeno drugo storitev ali poslovno dejavnost.

8. Države članice se lahko odločijo, da se odstavek 2 tega člena, kadar bi povzročil nesorazmerna upravna bremena, ne uporablja za tista njihova pristanišča celovitega omrežja, ki ne izpolnjujejo meril iz točke (b) člena 20(2) Uredbe (EU) št. 1315/2013, če kakršna koli prejeta javna sredstva in njihova poraba za izvajanje pristaniških storitev ostanejo popolnoma pregledni v računovodskem sistemu. Države članice o takšni odločitvi vnaprej obvestijo Komisijo.

Člen 12

Pristojbine za pristaniške storitve

1. Pristojbine za storitve, ki jih izvaja notranji upravljavec v okviru obveznosti javne službe, pristojbine za pilotažne storitve, ki niso izpostavljene učinkoviti konkurenci, in pristojbine, ki jih pobirajo izvajalci pristaniških storitev iz točke (b) člena 6(1), se določijo na pregleden, objektiven in nediskriminatoren način ter morajo biti sorazmerne s stroškom opravljene storitve.

2. Plačilo pristojbin za pristaniške storitve je lahko vključeno v druga plačila, kot je denimo plačilo pristojbin za pristaniško infrastrukturo. V takem primeru izvajalec pristaniških storitev in po potrebi upravni organ pristanišča poskrbita, da uporabnik pristaniške storitve zlahka ugotovi višino pristojbine za pristaniško storitev.

3. Izvajalec pristaniških storitev v primeru uradne pritožbe in na zahtevo ustreznemu organu v zadevni državi članici predloži vse ustrezne informacije o elementih, na podlagi katerih se določita struktura in raven pristojbin za pristaniške storitve, ki jih zajema odstavek 1.

Člen 13

Pristojbine za pristaniško infrastrukturo

1. Države članice zagotovijo, da se pobirajo pristojbine za pristaniško infrastrukturo. To izvajalcem pristaniških storitev, ki uporabljajo pristaniško infrastrukturo, ne preprečuje pobiranja pristojbin za pristaniške storitve.

2. Plačilo pristojbin za pristaniško infrastrukturo je lahko vključeno v druga plačila, kot je plačilo pristojbin za pristaniške storitve. V takem primeru upravni organ pristanišča poskrbi, da uporabnik pristaniške infrastrukture zlahka ugotovi višino pristojbine za pristaniško infrastrukturo.

3. Kot prispevek k učinkovitemu sistemu zaračunavanja infrastrukturne pristojbine se struktura in raven pristojbine za pristaniško infrastrukturo določita v skladu z lastno poslovno strategijo pristanišča in njegovimi naložbenimi načrti ter ob spoštovanju pravil konkurence. Takšne pristojbine po potrebi izpolnjujejo tudi splošne zahteve, določene v okviru splošne politike glede pristanišč zadevne države članice.

4. Brez poseganja v odstavek 3 ter v skladu z lastno ekonomsko strategijo pristanišča in njegovo politiko prostorskega načrtovanja so lahko pristojbine za pristaniško infrastrukturo različne, med drugim glede na nekatere kategorije uporabnikov ali zaradi spodbujanja učinkovitejše uporabe pristaniške infrastrukture, prevoza po morju na kratkih razdaljah, visoke okoljske uspešnosti, energetske učinkovitosti ali učinkovitosti glede ogljikovega dioksida pri prevozi. Merila za uvedbo takšnih razlik morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna ter skladna s konkurenčnim pravom, vključno s pravili o državni pomoči. Pristojbine za pristaniško infrastrukturo lahko upoštevajo zunanje stroške in se lahko spreminjajo glede na poslovne prakse.

5. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ zagotovi, da so uporabniki pristanišča in predstavniki ali združenja uporabnikov pristanišč obveščeni o naravi in ravni pristojbin za pristaniško infrastrukturo. Upravni organ pristanišča ali pristojni organ zagotovi, da so uporabniki pristaniške infrastrukture o vseh spremembah glede narave ali ravni pristojbin za pristaniško infrastrukturo obveščeni vsaj dva meseca pred datumom, ko te spremembe začnejo učinkovati. Upravnemu organu pristanišča ali pristojnemu organu ni treba razkriti razlik v pristojbinah, ki so rezultat individualnih pogajanj.

6. Upravni organ pristanišča v primeru uradne pritožbe in na zahtevo ustreznemu organu v zadevni državi članici zagotovi informacije iz odstavkov 4 in 5 ter vse ustrezne informacije o elementih, na podlagi katerih se določita struktura in raven pristojbin za pristaniško infrastrukturo. Ta organ informacije na zahtevo predloži Komisiji.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 14

Usposabljanje osebja

Izvajalci pristaniških storitev zagotovijo, da so zaposleni deležni usposabljanja, ki je potrebno za pridobitev znanja, ki je bistveno za njihovo delo, s posebnim poudarkom na zdravstvenih in varnostnih vidikih, ter da se zahteve v zvezi z usposabljanjem redno posodablja, z namenom odzivanja na izzive, ki jih prinašajo tehnološke inovacije.

Člen 15

Posvetovanje z uporabniki pristanišča in drugimi deležniki

1. Upravni organ pristanišča se v skladu z veljavnim nacionalnim pravom posvetuje z uporabniki pristanišča o svoji politiki zaračunavanja pristojbin, tudi v primerih iz člena 8. Tako posvetovanje vključuje vse bistvene spremembe pristojbin za pristaniško infrastrukturo in pristojbin za pristaniške storitve v primeru, kadar notranji upravljalci opravljajo pristaniške storitve v okviru obveznosti javne službe.

2. Upravni organ pristanišča se v skladu z veljavnim nacionalnim pravom posvetuje z uporabniki pristanišča in drugimi zadevnimi deležniki o ključnih zadevah v njegovi pristojnosti glede:

- (a) usklajevanja pristaniških storitev na pristaniškem območju;
- (b) ukrepov za izboljšanje povezav z zaledjem, vključno z ukrepi za razvoj in izboljšanje učinkovitosti železniškega prometa in prometa po celinskih plovnih poteh;
- (c) učinkovitosti upravnih postopkov v pristanišču in ukrepov za njihovo poenostavitev;
- (d) okoljskih zadev;
- (e) prostorskega načrtovanja in
- (f) ukrepov za zagotavljanje varnosti na pristaniškem območju, po potrebi tudi za varovanje zdravja in zagotavljanje varnosti pristaniških delavcev.

3. Izvajalci pristaniških storitev uporabnikom pristanišča zagotovijo ustrezne informacije o naravi in ravni pristojbin za pristaniške storitve.

4. Upravni organ pristanišča in izvajalci pristaniških storitev pri izvajanju svojih obveznosti iz tega člena spoštujejo zaupnost poslovno občutljivih informacij.

Člen 16

Obravnava pritožb

1. Vsaka država članica zagotovi, da za njena pomorska pristanišča, ki jih zajema ta uredba, obstaja učinkovit postopek za obravnavo pritožb, ki izhajajo iz uporabe te uredbe.

2. Obravnava pritožb poteka tako, da se izogne nasprotjem interesov in da je postopek funkcionalno neodvisen od katerega koli upravnega organa pristanišča ali izvajalcev pristaniških storitev. Države članice zagotovijo, da so obravnava pritožb na eni strani ter lastništvo in upravljanje pristanišč, izvajanje pristaniških storitev in uporaba pristanišča na drugi strani dejansko funkcionalno ločeni. Pritožbe se obravnavajo nepristransko in pregledno ter ob ustreznem upoštevanju pravice do svobodnega poslovanja.

3. Pritožbe se vložijo v državi članici pristanišča, v kateri se domneva, da je spor nastal. Države članice zagotovijo, da so uporabniki pristanišča in drugi ustrezni deležniki obveščeni o tem, kje in kako lahko vložijo pritožbo in kateri organi so pristojni za obravnavo pritožb.
4. Organi, pristojni za obravnavo pritožb, po potrebi sodelujejo z namenom zagotavljanja medsebojne pomoči pri sporih, v katere so vključene stranke s sedežem v različnih državah članicah.
5. Organi, pristojni za obravnavo pritožb, so v skladu z nacionalnim pravom pooblašteni, da od upravnih organov pristanišč, izvajalcev pristaniških storitev in uporabnikov pristanišč zahtevajo informacije, ki so relevantne za pritožbo.
6. Organi, pristojni za obravnavanje pritožb, so v skladu z nacionalnim pravom pooblašteni za sprejemanje odločitev, ki so zavezujoče in so, kadar je primerno, predmet sodne presoje.
7. Države članice do 24. marca 2019 obvestijo Komisijo o postopku za obravnavo pritožb in o organih iz odstavka 3, pozneje pa jo obvestijo tudi o morebitnih spremembah teh informacij. Komisija take informacije objavlja in redno posodablja na svoji spletni strani.
8. Države članice si po potrebi izmenjujejo splošne informacije o uporabi tega člena. Komisija podpira takšno sodelovanje.

Člen 17

Ustrezni organi

Države članice zagotovijo, da so uporabniki pristanišč in drugi ustrezni deležniki obveščeni o ustreznih organih iz členov 11(5), 12(3) in 13(6). O teh organih do 24. marca 2019 obvestijo tudi Komisijo, pozneje pa jo obvestijo tudi o morebitnih spremembah teh informacij. Komisija take informacije objavlja in redno posodablja na svoji spletni strani.

Člen 18

Pritožbe

1. Vsaka stranka z legitimnim interesom ima pravico do pritožbe zoper odločitev ali posamične ukrepe, ki jih v skladu s to uredbo sprejme upravni organ pristanišča, pristojni organ ali kateri koli drug ustrezeni nacionalni organ. Pritožbeni organi so neodvisni od udeleženih strani in so lahko sodišča.
2. Kadar pritožbeni organ iz odstavka 1 po svoji naravi ni sodni organ, svoje odločitve vedno pisno obrazloži. Njegove odločitve so predmet presoje nacionalnega sodišča.

Člen 19

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvedejo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o teh ukrepih uradno obvestijo Komisijo do 24. marca 2019 in jo brez odlašanja uradno obvestijo tudi o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

Člen 20

Poročilo

Komisija najpozneje do 24. marca 2023 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju in učinkih te uredbe.

V tem poročilu se upošteva napredek, dosežen v okviru Odbora EU za sektorski socialni dialog v sektorju pristanišč.

Člen 21

Prehodni ukrepi

1. Ta uredba se ne uporablja za pogodbe o pristaniških storitvah, ki so bile sklenjene pred 15. februarjem 2017 in so časovno omejene.

2. Pogodbe o pristaniških storitvah, ki so bile sklenjene pred 15. februarjem 2017 in časovno niso omejene ali imajo podobne učinke, se spremenijo, da se uskladijo s to uredbo do 1. julija 2025.

Člen 22

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 24. marca 2019.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 15. februarja 2017

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

I. BORG
